

Hoogheemraadschap van
Rijnland

Uitvoeringsmaatregelen in de Elsgeestepolder

projectnummer: 00.09009/863

Definitief projectplan op basis van artikel 5.4 van de Waterwet

Inhoudsopgave

0. Samenvatting	3
1. Inleiding en leeswijzer	4
2. Projectomschrijving (wat gaan we doen)	7
2.1 Aanleiding en doel van het project.....	7
2.2 Wat is een projectplan?.....	7
2.3 Inhoud en omvang van het project.....	8
3. Beleidskader.....	9
4. Projectuitvoering (hoe gaan we het doen)	10
4.1 Uitgevoerde onderzoeken	10
4.2 Uitgangspunten.....	10
4.2.1 Algemeen.....	10
4.2.2 Planning.....	10
4.2.3 Aanbesteding.....	10
4.2.4 Randvoorwaarden	11
4.2.5 Legger	11
4.3 Realisatie	11
4.4 Samenwerking	11
4.5 Onderhoud	11
5. Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten	12
5.1 Impact op de omgeving	12
5.2 Beperking nadelige effecten.....	12
5.3 Nadeelcompensatie	13
6. Besluitvormingsprocedure	14
7. Bijlagen	15

0. Samenvatting

Het hoogheemraadschap van Rijnland gaat een aantal technische maatregelen uitvoeren om het watersysteem in de Elsgeesterpolder te verbeteren. Deze verbetering lost de beperkingen in de afvoer van het hoofdwatersysteem voor een deel op. De polder is gelegen tussen de woonkernen van Katwijk, Voorhout en Warmond in.

Op hoofdlijnen zijn de volgende maatregelen voorzien:

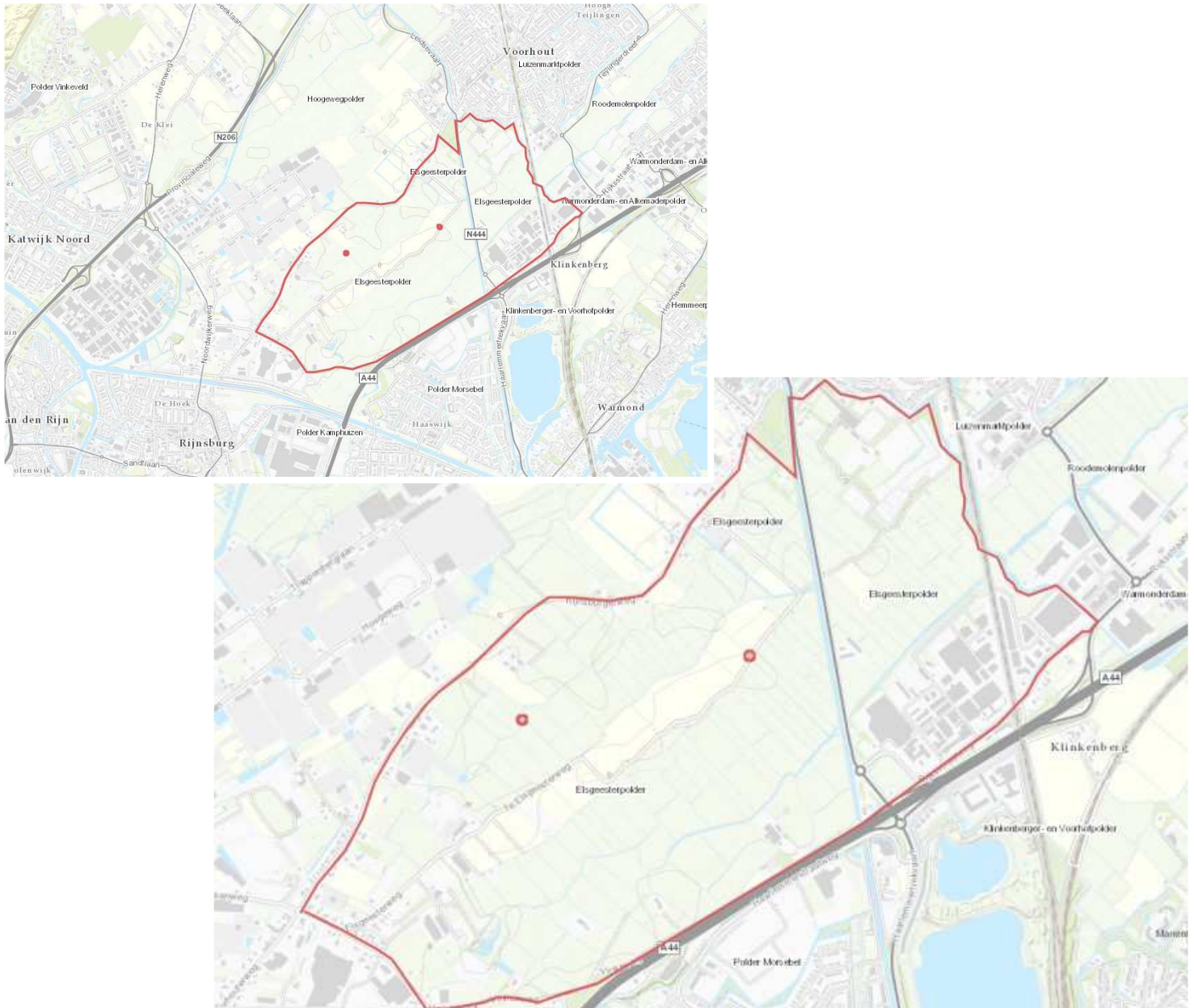
- vervangen stuw door automatische klepstuw;
- vervangen/vergroten duiker.

Dit doet Rijnland in het kader van watergebiedsplan Kust (voorheen Duin en Bollenstreek), waarbinnen knelpunten in het watersysteem worden aangepakt. Dit projectplan beschrijft de maatregelen en geeft aan welke afwegingen in de voorbereiding zijn gemaakt. Het projectplan gaat verder in op de gevolgen die het project heeft op de omgeving en welke maatregelen getroffen worden om nadelige gevolgen te voorkomen.

1. Inleiding en leeswijzer

Het hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland) is verantwoordelijk voor het beheer van de watersystemen in zijn beheergebied. Voor het verbeteren van de waterhuishouding in de Elsgeestepolder (zie figuur 1 en 2) is het nodig om maatregelen te treffen. Deze polder is gelegen tussen de woonkernen van Katwijk, Voorhout en Warmond in. De maatregelen bestaan uit het wijzigen en aanleggen van waterstaatswerken, wat dit zijn lichten we verderop in dit projectplan toe.

De maatregelen zijn op tekening gezet en opgenomen in de bijlagen, hoofdstuk 7.

Figuur 1. Situering Elsgeestepolder

- Hoofdstuk 1 beschrijft de opbouw van dit projectplan en legt enkele begrippen uit;
- hoofdstuk 2 geeft een projectomschrijving om een overzicht te krijgen van het gebied en de uit te voeren werkzaamheden;
- hoofdstuk 3 behandelt de redenen van de uit te voeren werkzaamheden (het beleidskader);
- hoofdstuk 4 bevat de projectuitvoering die is gekoppeld aan onderzoek, uitgangspunten, realisatie, samenwerking, graven & dempen en onderhoud;
- hoofdstuk 5 gaat in op de consequenties voor derden en het beperken van nadelige effecten;
- hoofdstuk 6 licht de besluitvormingsprocedure toe.

Uitleg gebruikte begrippen:

Duiker

Een buis(verbinding) tussen twee watergangen.

Kunstwerk

Een object dat nodig is om het waterpeil in een bepaald gebied te kunnen handhaven. Denk hierbij aan, gronddammen, duikers, stuwen, overstortputten, inlaten etc.

Peilscheiding

De fysieke scheiding tussen twee peilvakken met een verschillend peil. Dit kan een grondlichaam (gronddam) zijn, maar bijvoorbeeld ook een houten stuw.

Peilbesluit

Het officiële document waarin alle peilen in een polder worden vastgelegd.

Peilvak

Een aansluitend gebied met één waterpeil.

Peilvakgrenzen

De peilscheidingen gezamenlijk worden ook wel de peilvakgrenzen genoemd.

Peilafwijking

Binnen één peilvak kan van het generieke peil worden afgeweken. Deze afwijking wordt mogelijk gemaakt middels een vergunning.

Watersysteem

Alle watergangen en wateren met onderlinge samenhang in een polder inclusief de daarbij behorende kunstwerken.

Watersysteemanalyse

Een analyse van het watersysteem, waarbij eventuele knelpunten inzichtelijk worden gemaakt.

Waterstaatswerk

Een oppervlaktewaterlichaam, waterbergingsgebied, waterkering of kunstwerk. Deze waterstaatswerken zorgen gezamenlijk voor het laten functioneren van het watersysteem.

---

2. Projectomschrijving (wat gaan we doen)

2.1 Aanleiding en doel van het project

Rijnland is verantwoordelijk voor het beheer van het oppervlaktewaterpeil in zijn beheergebied en is verplicht de peilen en peilvakgrenzen vast te leggen in een peilbesluit. Rijnland geeft invulling aan deze verplichting door het opstellen en uitvoeren van een watergebiedsplan. In het watergebiedsplan is, voor de Elsgeestepolder, tevens een maatregelenpakket bedacht om het watersysteem op orde te krijgen.

Het peilbesluit is door de Verenigde Vergadering op 24 september 2014 vastgesteld. Voor het instellen van het peilbesluit zijn nu nog diverse werkzaamheden nodig:

Maatregelen Elsgeestepolder

Op hoofdlijnen zijn de volgende maatregelen voorzien:

- vervangen stuw door automatische stuw;
- vervangen/vergroten bestaande duiker.

Dit project draagt bij aan de verwezenlijking van de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen. De toepassing van deze wet is gericht op:

1. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
2. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
3. invulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

2.2 Wat is een projectplan?

In het kader van dit project worden verschillende wijzigingen doorgevoerd in de waterhuishouding. Op basis van artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet dient voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk een projectplan opgesteld en vastgesteld te worden. Op grond van het tweede lid van artikel 5.4 bevat dit projectplan:

- een beschrijving van het betrokken werk;
- de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd;
- een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

2.3 Inhoud en omvang van het project

De ligging van de Elsgeesterpolder is weergegeven in onderstaande figuur. De polder bestaat voornamelijk uit grasland. In mindere mate is er bollenteelt en bebouwing aanwezig. Verder is de polder ingedeeld in vier peilvakken die in drie verschillende gemeentes liggen.

Figuur 2: Locatie Elsgeesterpolder

Knelpunten Elsgeesterpolder

Voor alle polders wordt een watersysteemanalyse gemaakt. Uit een dergelijke analyse komen wel/geen knelpunten naar voren. In de Elsgeesterpolder is bij de watersysteemanalyse (voor wat betreft wateroverlast) een knelpunt geconstateerd:

- o beperkingen in de afvoer van het hoofdwatersysteem.

De beperkingen voor wat betreft de waterafvoer zitten voornamelijk in de afvoer in het westelijk deel van de polder. Dit wordt veroorzaakt door lange ondiepe watergangen. In het peilbesluit is besloten om dit knelpunt zo goed als mogelijk op te lossen. Door de samenstelling van de grond (zanderig) is het niet eenvoudig om de bestaande watergangen te verdiepen of te verbreden. Daarom zal de optimalisatie plaatsvinden in een tweetal bestaande kunstwerken. Deze optimalisatie zorgt voor een verminderde opstuwning in de peilvakken en een versnelde afvoer richting het gemaal.

Maatregelen

- o nieuwe stuw (kantelstuw) kruinbreedte 1m: hiermee kan water versneld worden afgevoerd;
- o vergroten duiker (b 2m, h 0,8m): de huidige duiker beperkt de doorstroming en zorgt voor opstuwning, door het vergroten van de duiker kan water versneld worden afgevoerd.

3. Beleidskader

Rijnland is vanuit de Waterwet verantwoordelijk voor het beheer van het oppervlaktewaterpeil in zijn beheergebied en is verplicht de peilen en peilvakgrenzen vast te leggen in een peilbesluit. In de wet wordt als doelstelling van het watersysteembeheer aangegeven:

- voorkomen van wateroverlast of tekorten;
- bescherming/verbetering van de chemische en ecologische waterkwaliteit;
- vervulling maatschappelijke functies.

Het voorkomen van wateroverlast wordt in deze hoofddoelen expliciet genoemd. De andere hoofddoelen geven aan dat bij het beheer en derhalve ook de aanpak van wateroverlast, de maatschappelijke functies moeten worden gefaciliteerd. Waar mogelijk wordt synergie gevonden met het baggerprogramma, gemaalrenovaties of werkzaamheden van derden.

4. Projectuitvoering (hoe gaan we het doen)

4.1 Uitgevoerde onderzoeken

De volgende onderzoeken zijn of worden uitgevoerd:

- veldinventarisaties (landmeetprofielen, fotorapportage)
- kabels en leidingenonderzoek;
- verkennend bodemonderzoek;
- verkennend waterbodemonderzoek;
- quick scan flora- en fauna onderzoek;
- quick scan niet gesprongen explosieven;
- archeologisch onderzoek (vooronderzoek en booronderzoek).

Op basis van deze onderzoeken stelt de aannemer een ontwerp op dat past binnen de kaders van alle wet- en regelgeving. Daarnaast heeft Rijnland met de betreffende perceeleigenaren overleg gevoerd over de maatregelen en het (tijdelijk) gebruik van hun gronden.

De uitkomsten van deze onderzoeken samen met de keukentafelgesprekken worden, zoveel als mogelijk, als aanvullende eisen opgenomen in de totstandkoming van het definitief ontwerp en het contract met een aannemer.

4.2 Uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden een aantal kaders geschetst waarbinnen Rijnland het project uit gaat voeren.

4.2.1 Algemeen

Voor de uit te voeren werkzaamheden gelden kaders die voortvloeien uit (landelijk/lokaal) beleid/regelgeving en de uitgevoerde onderzoeken. Rijnland en zijn (onder)aannemer(s) zijn verplicht zich aan deze gegeven kaders te houden.

4.2.2 Planning

De planning voor dit project is als volgt;

1. Realisatie: 2^e helft 2019 – 1^e helft 2020

Planning, doorlooptijden en fasering van de uitvoering van de maatregelen in bovenstaand schema zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- o De planning van de uitvoering houdt rekening met vigerende wet- en regelgeving, alsook met de bedrijfsvoering van de belanghebbenden in de polder.
- o Tijdens de voor flora en fauna gesloten periodes kunnen geen werkzaamheden worden uitgevoerd voor de betreffende werkzaamheden/gebieden, tenzij hiervoor ontheffing is verleend of beschermende maatregelen zijn uitgevoerd.

4.2.3 Aanbesteding

Voor de uitvoeringsmaatregelen die voortkomen uit het peilbesluit stelt Rijnland een werkschrijving op en wordt, conform beleid van Rijnland, aanbesteed. Hiermee voldoet Rijnland aan de uniforme aanbestedingswetgeving.

4.2.4 Randvoorwaarden

Voor de maatregelen waar een omgevingsvergunning voor nodig is, wordt als onderdeel van de voorbereidende werkzaamheden, een vergunning aangevraagd.

4.2.5 Legger

Ten aanzien van de Legger van Rijnland geldt dat de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk kan leiden tot aanpassing van de Legger. De wijzigingen die plaatsvinden in het kader van dit project worden doorgevoerd in de Legger. Deze Legger wordt aangepast wanneer een herziening van de legger aan de orde is, deze herzien Legger wordt dan apart ter inzage gelegd.

4.3 Realisatie

De werkzaamheden worden zowel vanaf het land als vanaf het water uitgevoerd. Op de projectlocatie wordt met gangbaar materieel gewerkt. Hieronder vallen bijvoorbeeld een hydraulische graafmachine, een laadschop en een trekker combinatie.

De te verwerken materialen betreffen o.a. damwandplanken inclusief bevestigingsmiddelen en kunststof duikers. Vrijkomend materiaal wordt afgevoerd naar een erkende (afval)verwerker.

Voor de start van de uitvoering dient een aannemer in overleg met de perceeleigenaren tot een logische uitvoeringsplanning te komen.

Na afronding van de werkzaamheden herstelt de aannemer het terrein in oorspronkelijke staat.

4.4 Samenwerking

Rijnland heeft reeds keukentafelgesprekken gevoerd met alle belanghebbenden uit de omgeving. De belanghebbenden hebben aangegeven dat zij geen onoverkomelijke bezwaren hebben tegen de uitvoering van de voorgenomen maatregelen.

Gedurende de uitvoering blijft Rijnland verantwoordelijk voor het contact met de omgeving/omwonenden. Uitvoering van de werkzaamheden verloopt via een derde partij. Met deze partij sluit Rijnland een contract af waarin bevordering van de samenwerking en afstemming met de omgeving wordt geregeld.

4.5 Onderhoud

Beheer en onderhoud Elsgeesterpolder

Rijnland legt de benodigde kunstwerken aan en neemt het beheer en onderhoud van de automatische stuw op zich.

Het groot onderhoud (in stand houden) van de nieuwe duiker, neemt Rijnland op zich.

De verantwoordelijkheid voor het dagelijks onderhoud (schoonhouden) van de nieuwe duiker, ligt bij de perceeleigenaar.

5. Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten

De realisatie van het project heeft invloed op de omgeving. Bij de uitvoering van de werkzaamheden en de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk worden de belangen van derden in het oog gehouden en waar mogelijk worden nadelige effecten beperkt.

5.1 Impact op de omgeving

De uitvoering van het project in de openbare ruimte kan voor voor enige hinder zorgen. In het algemeen kunnen de volgende vormen van hinder ontstaan:

- verkeershinder;
- trillingshinder;
- geluidshinder;
- stof en vervuiling;
- (bouw)verlichting.

Voor onderstaande maatregelen worden specifieke vormen van hinder verwacht:

De uitvoering vindt plaats in landbouwgebied op grote afstand van bebouwing. Rijnland verwacht dan ook geen hinder voor de directe omgeving. De extra verkeersbewegingen voor het aan- en afvoer van materiaal en materieel zorgt niet voor extra overlast.

Na uitvoering is de waterhuishoudkundige situatie verbeterd in vergelijking met de huidige situatie. De nieuwe situatie zorgt voor een robuustere waterhuishouding in de Elsgeesterpolder.

5.2 Beperking nadelige effecten

Rijnland streeft ernaar om nadelige effecten voor de omgeving waar mogelijk te voorkomen dan wel te beperken. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de diverse belangen.

Acties die reeds zijn uitgevoerd of nog worden uitgevoerd;

- In een vroeg stadium is de uitvoering van het project afgestemd met de aanliggende grondeigenaren en andere direct betrokkenen. Met deze partijen hebben keukentafelgesprekken plaats gevonden;
- Schade aan aanwezige beschermde flora en fauna wordt voorkomen door te werken volgens de 'gedragscode flora- en faunawet voor waterschappen' en de daarop gebaseerde werkprotocollen van Rijnland. In die werkprotocollen staat beschreven hoe in de praktijk moet worden omgegaan met de Wet Natuurbescherming en de daarin opgenomen zorgplicht. Aanvullend daarop worden toegesneden ecologische werkprotocollen gevolgd bij de uitvoering. Alle daarin beschreven maatregelen zorgen ervoor dat er geen nadelige effecten zijn voor beschermde flora en fauna, waardoor geen ontheffing ingevolge de Wet Natuurbescherming nodig is;
- Indien er voor de uitvoering watergangen tijdelijk afgesloten moeten worden, treft Rijnland voorzieningen zodat het watersysteem hier geen effecten van ondervindt;
- Er wordt overdag gewerkt en niet in het weekend of tijdens feestdagen.

5.3 Nadeelcompensatie

Vanwege eventuele schadelijke effecten die gepaard gaan met de uitvoering of realisatie van dit project staat het een ieder vrij om met een beroep op artikel 7.14 van de Waterwet en de nadeelcompensatieverordening van Rijnland bij het college van dijkgraaf en hoogheemraden een gemotiveerd en onderbouwd verzoek in te dienen vanwege geleden schade. Dit nadeelcompensatieverzoek wordt door middel van een aparte procedure in behandeling genomen. Na het indienen van het nadeelcompensatieverzoek wordt deze beoordeeld en wordt bezien of er recht bestaat op een tegemoetkoming in de geleden schade.

In plaats van het beperken van schade door middel van een eventueel toe te kennen schadevergoeding kan ook een minnelijke regeling worden getroffen. Rijnland sluit zoveel als mogelijk aan bij door Rijnland opgestelde nadeelcompensatierichtlijnen.

6. Besluitvormingsprocedure

Dit projectplan is een besluit op grond van de Algemene wet bestuursrecht. Dit besluit is voorbereid door toepassing afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Het verloop van de procedure op grond van afdeling 3.4 ziet er nu als volgt uit:

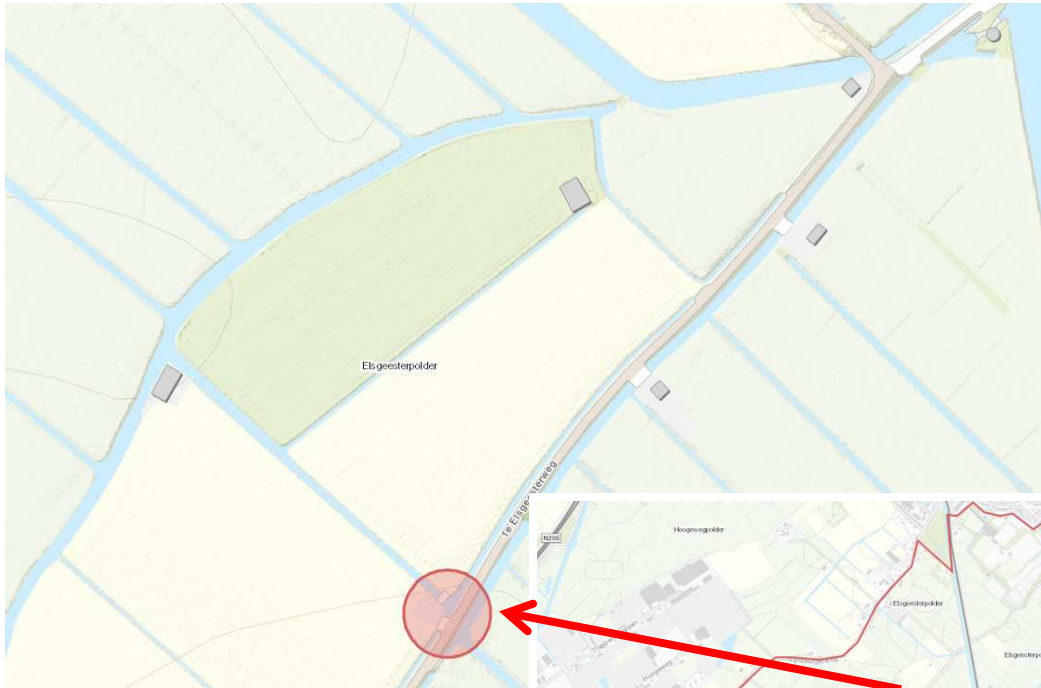
Voorafgaand aan het vaststellen van een definitief projectplan, is eerst een ontwerp projectplan opgesteld. In het digitale Waterschapsblad is dit ontwerp projectplan gepubliceerd en belanghebbenden konden gedurende een termijn van zes weken een schriftelijke zienswijze op dit ontwerp projectplan kenbaar maken bij Rijnland.

Er zijn geen zienswijzen binnen gekomen.

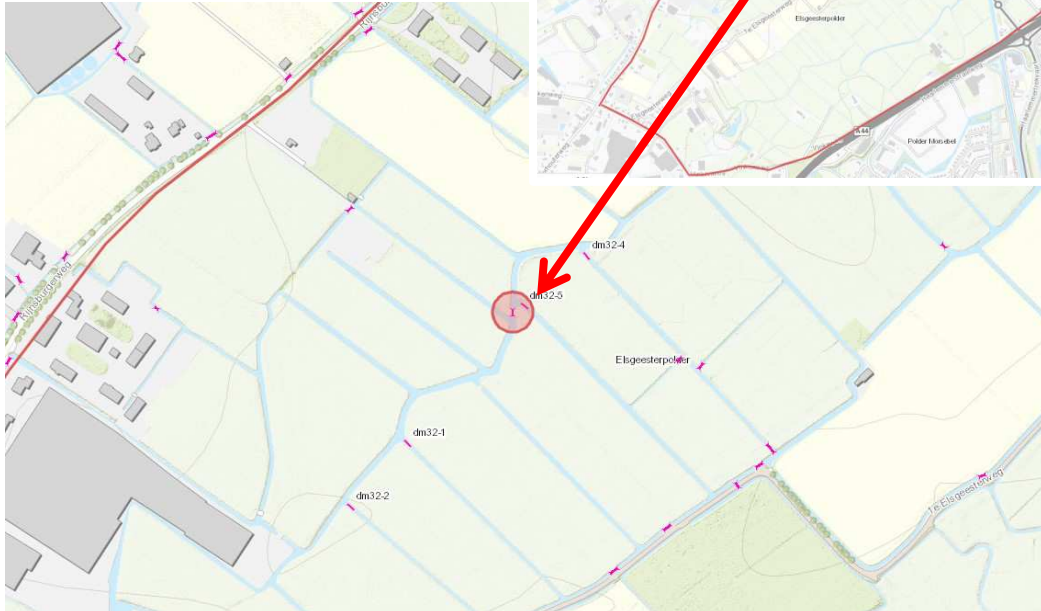
Dit betekent dat wanneer dit definitieve projectplan namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden is vastgesteld, het definitieve projectplan gepubliceerd wordt in het Waterschapsblad. Na bekendmaking treedt het projectplan in werking. Na bekendmaking in het Waterschapsblad kunnen in beginsel alleen diegenen die een zienswijze hebben ingediend beroep instellen bij de rechtbank Den Haag. Projectplannen vallen onder de Crisis- en herstelwet. Dit betekent dat indien beroep wordt ingesteld, het beroepschrift beroepsgronden dient te bevatten. Indien dit niet het geval is, wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard. Eveneens betekent toepassing van de Crisis- en herstelwet dat na afloop van de beroepstermijn de beroepsgronden niet kunnen worden aangevuld.

7. Bijlagen

1. Tekeningen (indicatief) maatregelen uit peilbesluit

Vervangen stuw 1^e Elsgeesterweg

Vervangen duiker hoofdwatgang (tussen Rijsburgerweg en 1^e Elsgeesterweg)